

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 45/12
Luxemburgissa 19.4.2012

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus asiassa C-22/11
Finnair Oyj / Timy Lassooy

Julkisasiamies Botin mukaan lentoliikenteen harjoittaja on velvollinen maksamaan korvauksen matkustajille silloin, kun heiltä on evätty pääsy lennolle sen takia, että heidän lentonsa on järjestelty uudelleen lentokentällä kahta päivää aikaisemmin olleen ja edelliseen lentoon vaikuttaneen lakon vuoksi

Ainoastaan se, että matkustajilta evätään pääsy lennolle heidän henkilökohtaiseen tilanteeseensa liittyvistä syistä, voi vapauttaa lentoliikenteen harjoittajan tällaisesta velvollisuudesta

Jos matkustajalta evätään pääsy lennolle vastoin hänen tahtoaan, lentoliikenteen harjoittaja on unionin oikeuden¹ nojalla velvollinen antamaan hänelle apua ja kiinteämääräisen korvauksen. Unionin oikeuden mukaan lennolle pääsyn epäämisellä tarkoitetaan kieltäytymistä kuljettamasta matkustajaa lennolla, vaikka tämä on ilmoittautunut lennolle asianmukaisesti, paitsi, jos lennolle pääsyn epäämiselle on hyväksyttävät syyt, kuten terveys- tai turvallisuusnäkökohdat tai puutteelliset matkustusasiakirjat.

Lentoyhtiö Finnairin säännöllinen kello 11.40 lähtevä lento Barcelonasta Helsinkiin jouduttiin peruuttamaan 28.7.2006 Barcelonan (Espanja) lentokenttähenkilökunnan lakon vuoksi. Finnair päätti silloin järjestellä lentonsa uudelleen, jottei peruutetun lennon matkustajien odotusaika muodostuisi liian pitkäksi.

Niinpä nämä matkustajat kuljetettiin Helsinkiin (Suomi) seuraavan päivän 29.7.2006 kello 11.40 lähteneellä lennolla ja saman päivän kello 21.40 lähteneellä erikseen järjestetyllä lennolla. Tällaisen uudelleenjärjestelyn seurauksena osa matkustajista, jotka olivat ostaneet lippunsa päivän 29.7.2006 kello 11.40 lähteneelle lennolle, joutui odottamaan päivään 30.7.2006 päästäkseen Helsinkiin säännöllisellä kello 11.40 lähteneellä lennolla ja kello 21.40 lähteneellä, tilanteen vuoksi erikseen järjestetyllä lennolla. Myös jotkut, Lassooy'n kaltaiset matkustajat – jotka olivat ostaneet lippunsa päivän 30.7.2006 kello 11.40 lähteneelle lennolle ja ilmoittautuneet lennolle asianmukaisesti – pääsivät Helsinkiin kello 21.40 lähteneellä erityislennolla.

Lassooy katsoo Finnairin evänneen häneltä pääsyn lennolle, joten hän vaatii tuomioistuimessa Suomessa, että Finnair veloitettaisiin maksamaan hänelle 400 euron kiinteämääräinen korvaus, josta unionin säännöstössä säädetään yli 1 500 kilometrin pituisten yhteisön sisäisten lentojen osalta.

Korkein oikeus (Suomi), joka käsittelee asiaa ylimpänä oikeusasteena, ei ole varma siitä, miten lennolle pääsyn epäämisen käsitettä on tulkittava, joten se tiedustelee asiaa unionin tuomioistuimelta.

Tänään esittämässään ratkaisuehdotuksessa julkisasiamies Yves Bot korostaa ensinnäkin, että **lennolle pääsyn epäämisen käsitettä on tulkittava laajasti eikä se voi koskea vain ylivarauksia**. Tällainen toteamus johtuu paitsi asiaa koskevan unionin säännösten antamiseen johtaneista esitöistä myös säännösten tavoitteesta, joka on varmistaa lentomatkustajien suojelun korkea taso.

¹ Matkustajille heidän lennolle pääsytään epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 261/2004 (EUVL L 46, s. 1).

Jos lennolle pääsyn epäämisen käsitteeseen katsottaisiin kuuluvan vain ylivaraustilanteet, matkustajat, jotka olisivat samanlaisessa tilanteessa kuin Lassooy, eivät saisi mitään suojaa. Lento, jolle Lassooylla oli varaus, lennettiin nimittäin varausvahvistuksessa mainittuun aikaan ja siinä mainittuna päivänä. On siis niin, että jos Lassooylta ei katsottaisi evätyn pääsyä lennolle, hän ei voisi vedota säännöksiin lentojen peruuttamisesta ja viivästymisestä. Niinpä hän ei kuuluisi yhteenkään niistä ryhmistä, joita varten on säädetty suojatoimenpiteistä lentomatkustajille, joille on aiheutunut vakavia vaikeuksia ja haittoja. Lentoliikenteen harjoittajan ei siis olisi maksettava tällaiselle matkustajalle korvausta aiheutuneesta vahingosta, eikä sen olisi myöskään eikä varsinkaan annettava hänelle apua eli huolehdittava hänen välittömistä tarpeistaan paikan päällä. Näin ollen matkustaja jäisi oman onnensa nojaan, mikä olisi täysin vastoin unionin säännösten tavoitetta, joka on varmistaa lentomatkustajien suojelun korkea taso. Jotkin lentoliikenteen harjoittajat voisivat myös tuntea houkutusta kiertää velvollisuuksiaan, sillä niille olisi lentojensa uudelleenjärjestelyyn tai minkä tahansa muun kuin ylivaraukseen liittyvän syyn verukkeella helppoa evätä matkustajalta pääsy lennolle ja välttyä maksamasta hänelle korvausta tai pitämästä hänestä huolta.

Julkisasiamies toteaa sitten, **ettei lennolle pääsyä voida evätä hyväksyttävästi poikkeuksellisista olosuhteista**, kuten lentokentällä olleesta lakosta, **johtuvilla lentojen uudelleenjärjestelyyn liittyvillä syillä**. Julkisasiamiehen mukaan se, että matkustajilta evätään pääsy lennolle, **voi olla hyväksyttävää vain heidän henkilökohtaiseen tilanteeseensa liittyvistä syistä**.

Lennolle pääsyn epäämisessä nimittäin on kyse lentoliikenteen harjoittajan satunnaisesti toteuttamasta yksittäisestä toimenpiteestä sellaista matkustajaa vastaan, joka kuitenkin on täyttänyt kaikki lennolle pääsyn edellytykset. Tällainen toimenpide lakkaa olemasta satunnainen vasta silloin, kun matkustaja itse toimii väärin – esimerkiksi esittämällä henkilöllisyysasiakirjoja, jotka eivät ole voimassa – tai kun hän käytöksellään vaarantaa lennon ja/tai muiden matkustajien turvallisuuden – esimerkiksi ollessaan humalatilassa tai käyttäytymällä väkivaltaisesti. Tällaisissa tapauksissa päätös evätä matkustajalta pääsy lennolle johtuu hänestä itsestään, joten silloin hän ei voi vaatia mitään korvausta eikä huolenpitoa. Täysin matkustajan ulkopuolisiin syihin perustuvasta päätöksestä evätä pääsy lennolle ei sitä vastoin voi seurata, ettei matkustajalle anneta mitään suojaa.

Lisäksi on niin, että koska Barcelonan lentokentällä ollutta lakkoa ei voida pitää Finnairin syynä, tällä lentoliikenteen harjoittajalla on oikeus – jos se katsoo, ettei sen ole kärsittävä kyseisen lakon seurauksista – hakea korvausta siitä vastuussa olevilta henkilöiltä sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti.

Tällainen tulkinta **ei ole vastoin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta**, vaikka matkustaja, jolta lentoliikenteen harjoittaja on evännyt pääsyn lennolle poikkeuksellisten olosuhteiden takia, olisi edullisemmassa asemassa kuin matkustaja, jonka lento on peruutettu tai viivästynyt tällaisten olosuhteiden takia, siltä osin kuin ensin mainittu saisi korvausta mutta jälkimmäinen ei. Yhdenvertaisen kohtelun periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua. Matkustajat, joiden lento on peruutettu tai viivästynyt, eivät kuitenkaan ole samassa tilanteessa kuin matkustajat, joilta lentoliikenteen harjoittaja on evännyt pääsyn lennolle. Lennolle pääsyn epääminen nimittäin kohdistuu yhteen tai useaan matkustajaan, kun taas lennon peruuttamis- tai viivästymistapaukset koskevat kaikkia matkustajia ja ne vaikuttavat heihin kaikkiin samalla tavoin.

Kun lento peruutetaan tai se viivästyy poikkeuksellisten olosuhteiden takia, lentoliikenteen harjoittajan ei myöskään ole maksettava unionin oikeudessa säädettyä korvausta siltä osin kuin se ei voinut mitenkään hallita kyseisiä tapahtumia. Näin ei sitä vastoin ole silloin, kun matkustajalta evätään pääsy lennolle lentoliikenteen harjoittajan päätettyä järjestellä lennot uudelleen poikkeuksellisten olosuhteiden takia. Pelkällä tällaisella päätöksellä lentoliikenteen harjoittaja aiheuttaa vaikeuksia ja haittoja yhdelle tai usealle, täysin satunnaisesti valitulle matkustajalle. Siksi on niin, että koska aiheutuneen vahingon voidaan katsoa johtuvan lentoliikenteen harjoittajasta,

korvaus on maksettava, jotta tämä saataisiin pidättäytymään kyseisestä käytännöstä ja etsimään sen sijaan vapaaehtoisia, jotka suostuvat luopumaan varauksestaan.

HUOMAUTUS: Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ei sido unionin tuomioistuinta. Julkisasiamiehen tehtävänä on ehdottaa unionin tuomioistuimelle riippumattomasti oikeudellista ratkaisua käsiteltävänä olevasta asiasta. Unionin tuomioistuin aloittaa nyt tämän asian harkinnan, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsittelemän yksittäisen asian yhteydessä unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavasti samanlaista ongelmaa käsitteleviä muita kansallisia tuomioistuimia.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Ratkaisuehdotuksen [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127